

Ferske tall om bransjens utvikling

*Direktør for Renhold og Eiendomsservice
Anne Jensen og Anne-Cecilie Kaltenborn
Adm. dir. i NHO Service og Handel.*

NHO Service og Handel har gjennom nesten 30 år vært arbeidsgiverforening for tjenester knyttet til renhold og eiendomsservice og har sånn sett bidratt til å etablere den profesjonelle renholdsbransjen i Norge.

Renholdsbransjen har sett en del oppkjøp og konsolideringer de siste årene, og det er grunn til å tro at det vil fortsette. Stadig mer av renholdet i bedriftsmarkedet utføres av aktører som leverer tilleggstjenester, såkalt multiservice og de fleste multiservicevirksomhetene har sitt utspring i akkurat renhold. Vi har både store og små medlemmer, og bidrar med det som bedriftene trenger ut fra sin situasjon og størrelse. Medlemmene leverer i liten grad renholdstjenester til privatmarkedet. En av ti private husstander kjøper renhold, men nesten

hele markedet er sort. NHO Service og Handel tror det er nødvendig med en skattefradragsordning for kjøp av tjenester i husholdningen om dette skal endre seg.

En slik skattefradragsordning ville redusere forskjellene i prisen mellom sort og hvitt renhold og være provenynøytral for staten.

Medlemmene ønsker også å ta en større del av det offentlige markedet for renhold og eiendomsdrift. Incentivene til samarbeid ble nylig styrket gjennom momsneutraliseringen i Helseforetakene. Vi arbeider for at dette mulighetsrommet skal benyttes.

Gode lesning av rapporten "Renhold & Eiendomsservice, Statistikk og trender 2018"

Oppsummering:

Renhold og Eiendomsservice i NHO Service og Handel har 97 medlemsbedrifter med 448 underavdelinger, disse sysselsatte 12.300 årsverk og omsatte for 7,3 mrd.kr i 2016.

Totalmarkedet for renhold er anslått å utgjøre 18 mrd.kr, i tillegg kommer den delen av markedet som omfatter renhold i private hjem, estimert til 5 mrd.kr. Her er de profesjonelle renholdsselskapene foreløpig lite representert. Av de 18 mrd.kr i totalmarkedet (bedrift og offentlig sektor) er 60% konkurranseutsatt.

Bransjens «Statistikk og Trender» identifiserer sentrale trender innen renhold og eiendomsservice. Det er:

Automatisering og smarte sensorer vil effektivisere tjenestene.

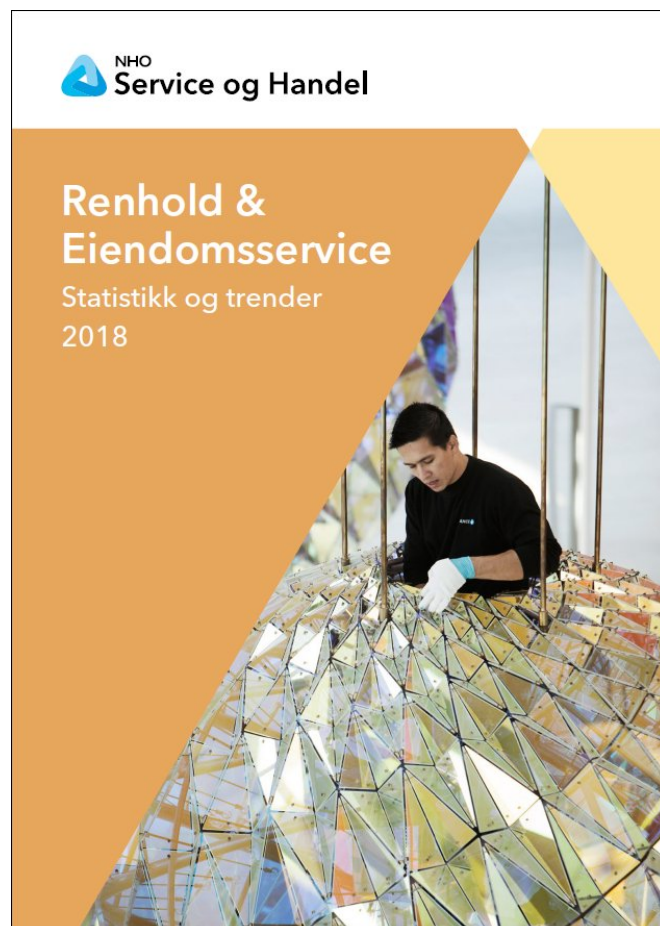
Økt formalkompetanse blant renholdere, flere tar fagbrev.

Smartere bygg og stadig mer teknikk i byggene som skal driftes stiller nye krav til kompetanse. Men det er også en aldrende byggmasse som må ivaretas i årene som kommer.

Økning i oppkjøp eller samarbeid med veldrevne single-servicevirksomheter for å ekspandere tjenestespekteret og etablere/utvide multiservicetilbud.

Bærekraft og miljø vil fortsette å få økt fokus. Renhold og Eiendomsservice har vært en foregangsbransje innen miljø og bærekraft. Fokus fremover vil være reduksjon av plast i form av emballasje og avfall.

[Se rapporten her](#)

"Automatisering og robotrenhold vil gi rimeligere og bedre tjenester"

Christian Fredrik Moe er leder og eier av 2clean AS, samt nestleder i bransjeforeningen Renhold & Eiendomsservice. I Statistikk og Trender 2018 kommenterer han utviklingen som følger:

Vi leverer renholdstjenester til næringslivet i Oslo og Bergen og er så heldige at vi opplever økt etterspørsel etter våre tjenester. Markedet er krevende og er preget av sterk priskonkurranse og mange tilbydere. Det pågår nå en konsolidering der flere seriøse aktører enten har blitt kjøpt opp eller har fusjonert. Denne trenden vil trolig fortsette.

Det har lenge vært snakket om automatisering og

robotrenhold i vår bransje, men utviklingen går sakte. Det er dog liten tvil om at de som ønsker å overleve i vår bransje, må være både innovative, nytenkende. De må åpne for å benytte maskiner og utstyr som sørger for en effektiv leveranse. Vi er en bransje som tradisjonelt har vært svært arbeidsintensiv. Vi vil i fremtiden se at det vil bli knapphet på ressurser. Man vil ikke ønske denne type arbeid uten å kunne støtte seg på

effektivt utstyr som kan forenkle og effektivisere arbeidsprosesser. Våre viktigste næringspolitiske utfordringer er å få overbevist politikerne om hvorfor det er viktig å bruke profesjonelle aktører, som har fokus på effektive og moderne løsninger. Det vil kunne bidra til rimeligere og bedre tjenester for offentlig sektor. Dermed kan man hente en gevinst som kan omfordeles og brukes til andre viktige samfunnsoppgaver.

Jeg tror at markedet for profesjonelt renhold i fremtiden vil bli preget av flere større aktører som tilbyr flere tjenester. Videre så er jeg ganske sikker på at den enkelte servicemedarbeider i fremtiden vil utføre flere oppgaver på tvers av fagområdene innenfor facility services (FS), ved at en del av oppgavene innen renhold vil bli automatisert.

Kampanje rettet mot innkjøpere

En ny kampanje skal gjøre det lettere å være seriøs innkjøper av renhold.

Arbeidstilsynet, Virke, NAF og NHO Service og Handel skal i mars starte en kampanje for å stimulere til at innkjøpere av renholdstjenester blir bedre kjent med godkjenningsordningen for renhold og annet som bidrar til økt seriøsitet.

Budskapet til innkjøperne er

- ** at de har en svært viktig rolle i å bidra til økt seriøsitet i renholdsbransjen.
- ** at de skal kjøpe fra godkjente renholdsvirksomheter (lovpålagt).
- ** at de enkelt kan sjekke i renholdsregisteret på arbeidstilsynet.no
- ** at de kan bruke guiden ved kjøp av renholdstjenester på arbeidstilsynet.no for å overholde informasjons- og påseplikten.

Bakgrunnen for kampanjen er at svært mange innkjøpere av renhold har manglende kunnskap om informasjons- og påseplikten.

Det er kommet en ny og brukervennlig versjon av renholdsregisteret. Det er kommet både nytt design og nye funksjoner.

Det er også laget en guide for kjøp av renholdstjeneste. Dette er verktøy som skal hjelpe innkjøper med å ivareta informasjons- og påseplikten. De skal ha rutiner for å undersøke, og om nødvendig følge opp, at renholdsvirksomheten de bruker etterlever allmenngjøringsforskriften.

Arbeidstilsynets guide består av tre steg:

- ** Rutine for å ivareta påseplikten
- ** Sjekkliste for dokumentasjonsgjennomgang
- ** Sjekkliste for kontroll av HMS-kort i renholdskontrakter

NFSR

Norsk Forening for Service og Renhold

Norsk Forening for Service og Renhold
inviterer til årskonferanse
18. - 20. april på
Scandic Lillehammer Hotel.
[Program og påmelding](#)

Sunne hender runder av

**Prosjektet Sunne hender
går nå inn i sin slutfase og
blir avsluttet i mai 2018.**

Prosjektet er finansiert av NHOs Arbeidsmiljøfond og er et prosjekt for renholdere og frisører om å beskytte hendene sine for å unngå hudplager. Gjennom kunnskap om riktig hanskebruk og god håndpleie prøver prosjektet å bidra til renholdere og frisører om hvordan de skal ta vare på hendene slik at de holder seg sunne og friske hele livet.

Prosjektet har holdt flere foredrag for fremtidige frisørlærlinger på videregående skoler og laget animasjonsfilmer og informasjonsmateriell som er tilgjengelig på www.sunnehender.no

Se også
Facebookgruppen:

[Sunne hender](#)

Tore Herseth Barlo og Kirsti Stokland har ansvar for Sunne hender i NHO Service og Handel. (Foto: Baard Fiksdal).

Vil du øke din faglige tyngde?

Siden oppstart, høsten 2015 har over 400 deltagere fra våre medlemsbedrifter tatt kurs i NS-INSTA 800 hos Ren-Consult i samarbeid med NHO Service og Handel.

Kurset kan føre til personsertifisering hos SINTEF Certification hvis man står på eksamen. Det er 89 % som står og 11 % som stryker. Det arrangeres nivå 3 og nivå 4 kurs, både bedriftsinterne og åpne kurs.

Se oversikt over åpne kurs på www.insta800.no.

- Det er et betydelig kompetanseløft for renholdsbransjen at det nå er over 800 personer som er blitt sertifisert i Norge og Danmark, sier utviklingssjef Tore Herseth Barlo i NHO Service og Handel. Han er den som eksaminerer kandidatene som har tatt kurs hos Ren-Consult.

Da flere deltagere ikke rapporterer relevant aktivitet, slik sertifiseringen krever, så er det dessverre noen som mister sertifikatet. Det er pr. dags dato over 600 personer med gyldig personsertifikat. Ca. 75% av disse er sertifisert etter den norske utgaven; NS-INSTA 800.

NS-INSTA 800 er nå snart ferdig revidert og i løpet av våren blir det mulig å ta et oppdateringskurs hvor man kan bli sertifisert i henhold til den nye utgaven. Det må også avlegges ny eksamen.

Test dine INSTA-kunnskaper gratis

Hvor god er du på
NS-INSTA 800?

I en quiz med 20 spørsmål kan du
sjekke dine kunnskaper.

Det er kurs- og kompetanse-
leverandøren

Cleaning.no som
står bak selvtesten.

[Test deg her](#)

Ny rapporteringsplikt innføres i kamp mot arbeidslivskriminalitet

Regjeringen forventer at alle offentlige virksomheter går foran i arbeidet med å fremme et seriøst arbeidsliv.

Virksomhetene skal bruke årsrapporten til å beskrive resultater fra oppfølging av inngåtte kontrakter og hvordan virksomheten gjennomfører anskaffelser for å forhindre arbeidslivskriminalitet.

– Regjeringen skjerper innsatsen mot arbeidslivskriminalitet i offentlige anskaffelser med en ny rapporteringsplikt, sier seniorrådgiver Anne Cathrine Jacobsen i Difi til Anbud365.

Hun viser til Difis veiledninger og maler som virksomhetene kan bruke i arbeidet mot arbeidslivskriminalitet i sine kontrakter.

I årsrapporten skal virksomhetene redegjøre for hvilke systemer og rutiner de har for kontraktsinngåelse og for oppfølging av inngåtte kontrakter for å motvirke arbeidslivskriminalitet. Virksomhetene må også rapportere på om de har etterlevd krav til å innhente attester for skatt og mva og krav til

lønns- og arbeidsvilkår. Virksomhetene må dessuten ha kontroll over leverandørkjedene og sørge for at bestemmelsen om begrensning i antall ledd i leverandørkjeden i forskrift om offentlige anskaffelser etterleves.

[Mer om saken](#)

Anne Cathrine Jacobsen i Difi

Møt FM-studenter på jobb-jakt

16 mars inviterer OsloMet til speed date med FM-studenter på jobb-jakt. Dette er relevant for våre bedrifter innen Renhold og Eiendomsservice, Forvaltning, drift og vedlikehold, samt Sikkerhet og Beredskap.

Sted: Handelshøyskolen ved OsloMet (tidligere Høgskolen i Oslo og Akershus) Pilestredet 35, foajeen i 1. etasje

Tid: Fredag 16. mars, kl. 10.30 - 14.00 **Påmelding:** ellen.nygard@hioa.no **Påmeldingsfrist:** 12. mars kl 12.00.

Deltakelsen er gratis. Arrangeres for FM-studenter ved OsloMet og aktører i FM-bransjen som har et ansettelsesbehov.

NYE STANDARDER for fasilitetstjenester

Fasilitetstjenester er et annet ord for FM-tjenester. Dette er tjenester som renhold, kantiner, sikkerhet oa. Arbeidet med den nye standarden tar utgangspunkt i regler og prinsipper som allerede er fundert innenfor NS 3420 Beskrivelsestekster for bygg og anlegg. Målet og mandatet er å utarbeide to nye standarder:

- NS 6420-ZR Renhold av bygg og mobile objekter innendørs og utendørs.
- NS 6420-ZS Renhold av anlegg utendørs.

Preben Gautun leder komiteearbeidet og sier dette om prosjektet så langt det er kommet til nå:

Arbeidet med NS 6420 er fremdeles i prosess og som forventet utfordrende i likhet med etablering av de fleste andre nye standarder. En av de viktigste prinsippene i slike prosesser er at sammensetningen i komitégruppen er bred og favner alle interesseområder i bransjen. En slik sammensatt gruppe kan imidlertid med enkelhet havne i en situasjon der detaljeringsgraden blir for dominerende slik at prosessen ikke går som forventet i henhold til tidsplanen. Dette er en situasjon jeg som komiteleder forventet å havne i, og dermed er forberedt på. Diskusjoner om enkelte detaljer vil bremse fremdriften og utfordre tidslinjen for prosjektet. Det er forventet å ha et utkast til høring

allerede før sommeren 2018. Jeg opptatt av å utarbeide en balansert standard som ivaretar leverandørenes og oppdragsgiver hovedinteresser, og ikke minst gjenspeiler allerede etablerte standarder. Skal vi lykkes med dette arbeidet må detaljeringsgraden nedtones, noe jeg har stor tro på at komiteen er motivert til å klare. Hoveddrammene for standarden er nå etablert, men det gjenstår fremdeles mye arbeid før vi har et høringsutkast klart. Vi er i en fase der vi må kun vurdere «must have» av detaljeringsgrad i standarden.

Sykehusinnkjøp vil ha dialog med leverandører

Sykehusinnkjøp HF inviterer deg som leverandør til Dialogkonferansen 2018 på Clarion Hotel & Congress Oslo Airport, 6. - 7. mars.

PROGRAM DAG1

Styreleder **Steinar Marthinsen**, Sykehusinnkjøp – Bakgrunn og målsetting for etableringen av Sykehusinnkjøp
 Administrerende direktør **Kathrine Myhre**, Norway Health Tech – Markedsdrevet innovasjon og helseinnovasjon
 Prosjektleder **Riche Vestby**, Nasjonalt program for leverandørutvikling – Innovative anskaffelser når behov møter marked
 Advokat **Arnhold Dordi Gjønnes**, NHO – De gode og viktige møtene mellom leverandører og innkjøper/kunde og etikken som da må ligge i bunn
 Administrerende direktør **Kjetil Istad**, Sykehusinnkjøp – Et blikk inn i årets planlagte anskaffelser i Sykehusinnkjøp
 Administrerende direktør **Atle Hunstad**, MedTek Norge – Medisinsk utstyrsindustri som verktøy for bedre helse- og samfunnsøkonomi
 Parallele sesjoner – seks kategorier
 Speed-dating

Administrerende direktør Kjetil Istad i Sykehusinnkjøp HF.

[Program og påmelding](#)

Svanemerket alt renhold

-Våre renholdere, kantineansatte og kunder. De er alle genuint mer engasjerte i miljøtiltak enn de var før. Dette er flott å være med på, sier Espen Killengreen som er fagansvarlig for renhold i Coor. Nylig feiret bedriften at de er blitt Svanemerket innen renhold og for en kantine.

Mona Dehli, direktør for kantiner og renhold med beviset på at Coor har fått svanemerket renhold og kantine. Til venstre Anita Winsnes, direktør i Svanemerket. (Foto: Baard Fiksdal).

Fra februar vil hele renholdsleveransen til Coor i Norge være sertifisert under ordningen, samt én kantine. Det er bare ni kantiner i Norge som er blitt svanemerket.

Vår medlemsbedrift Coor har 500 renholdere i sving over hele Norge som nå leverer renhold som er svanemerket. Det betyr streng kontroll og bruk av mer miljøvennlige produkter. Det betyr mindre avfall og mindre utslipp. Og økt stolthet.

- I fjor reduserte vi CO2 utslippene med 15 prosent. Det skyldes at vi har byttet

til biler som slipper ut lite. Det er alt fra elbiler til kjøretøy med svært lave utslipp, forteller Espen Killengreen.

- Bærekraft er noe våre kunder spør etter. Alt renhold er nå svanemerket. Og vi starter med å gjør det samme ved vår kantine her på Lysaker. Vi ønsker å bruke dette som et eksempel for våre kunder, sier Espen N. Ræstad som er leder av salg og marked i Coor.

Blant de strengeste i verden

Coor fikk overrakt diplomer og lisenser for Svanemerket av renholdstjenester og kantine på sitt hovedkontor på

Lysaker utenfor Oslo. Anita Winsnes, direktør i for Svanemerket, sto for overrekkelsen.

- Svanemerket er myndighetenes eget miljømerke og det stiller krav som er blant de strengeste i verden. Coor har vært gjennom en lang og grundig prosess. Konsernet har et veldig godt kvalitetssystem og medarbeidere med høy faglig kompetanse. De er positive, engasjerte og med en "vi skal få dette til holdning", som er beundringsverdig, sa Anita Winsnes.

[Mer av saken](#)

Bedrifter må opprette personvernombud

Nye personvernregler trer i kraft 25. mai 2018. En viktig endring er at mange bedrifter må etablere personvernombud.

De nye personvernreglene vil i praksis gjelde for omtrent alle bedrifter i Norge (og i hele EØS). Kort sagt gjelder reglene for alle som behandler personopplysninger. Det er knapt mulig å drive en bedrift uten å behandle personopplysninger. Har man kunder, leverandører eller ansatte, behandler man i praksis opplysninger om privatpersoner.

Hvorfor er det plutselig så mye snakk om personvern?

Grunnen er at EU vedtok nye regler om personvern i 2016. De vil gjelde fra mai 2018 i hele EØS-området, herunder Norge. Men selv om det er mye snakk om det nye regelsettet, er det mange av reglene som har eksistert lenge.

EU har hatt regler om personvern i mer enn 20 år. I Norge har vi hatt loven om personopplysninger siden 2001. Den første loven kom i 1978, og Datatilsynet ble etablert i 1980. Man ligger godt an til å tilpasse seg de nye reglene hvis man følger de reglene som gjelder i dag. Datatilsynet har laget en oversikt over det som er nytt i de reglene som kommer. Men mye tyder på at mange bedrifter ikke kjenner dagens regler godt nok. Da øker selvsagt risikoen for dem for å bryte både gjeldende og nye regler

Personvernombud

En viktig endring fra dagens regler er at det skal ikke lenger skal være frivillig å opprette personvernombud. Det blir nå pliktig å ha personvernombud i en del virksomheter. Det er ingenting i veien for å opprette personvernombud også i virksomheter som ikke er pålagt å ha dette, men det skjer da på frivillig grunnlag.

Følgende virksomheter må utnevne personvernombud:

Offentlige virksomheter unntatt domstolene

Virksomheter hvis kjerneaktivitet består i

- regelmessig og systematisk å overvåke personer i stort omfang
- behandling av sensitive personopplysninger i stort omfang.

Med sensitive opplysninger menes rasemessig eller etnisk bakgrunn, politisk, religiøs eller filosofisk oppfatning, strafferettslige opplysninger, helseforhold inkl. genetiske og biometriske opplysninger, seksuelle forhold eller medlemskap i fagforening.

Kvalifikasjonskrav til personvernombudet

skal utpekes på bakgrunn av sine dybdekunnskaper om personvern,

praktisk kompetanse innen personvern

Arbeidet kan kombineres med andre oppgaver, men det må ikke medføre interessekonflikter.

Personvernombudet skal

involveres i alle spørsmål om vern av personopplysninger,

ha nødvendige ressurser for å utføre pålagte arbeidsoppgaver,

ikke motta instruksjoner om utførelsen av sine oppgaver,

være tilgjengelig for alle registrerte som har spørsmål eller krav knyttet til behandlingen av deres personopplysninger,

skal være bundet av taushetsplikt eller konfidensialitet under arbeidsutførelsen.

Personvernombudets oppgaver

Kontaktpunkt for de registrerte

Informere og gi råd til de som behandler personopplysninger, inklusive de ansatte

Bidra til å etterleve reglene og virksomhetens personvernpolitikk

Gi råd og delta i konsekvensanalyser

Samarbeide med og være kontaktpunkt til Datatilsynet

Personvernombudet kan ikke stilles personlig ansvarlig for at personvernregelverket er oppfylt. Ansvaret ligger på behandlingsansvarlig og databehandler.

[Mer om saken](#)

LO går for samordnet oppgjør

LOs representantskap har vedtatt at de ønsker et samordnet oppgjør i 2018 – for første gang på ti år.

I år har det vært knyttet større spenning enn normalt til hvilken oppgjørsform man til slutt ender på. LO avholdt tirsdag 27. februar sitt representantskapsmøte, og vedtok der at de ønsker et samordnet oppgjør.

NHOs representantskap skal ta formelt stilling til dette onsdag 28. februar. Et samordnet oppgjør innebærer at det er LO og NHO som forhandler på vegne av alle bransjer. Denne oppgjørsformen brukes bare i de store sakene. Sist vi hadde et samordnet oppgjør var i 2008, og da var det AFP-ordningen det ble forhandlet om.

Ved samordnede oppgjør blir den økonomiske rammen avtalt sentralt mellom hovedorganisasjonene. NHO og LO blir også enige om hvilke andre spørsmål som kan være gjenstand for forhandlinger. I år er de mest aktuelle temaene AFP-ordningen og reise, kost og losji.

Etter de sentrale forhandlingene vil det normalt bli satt av noen dager til justeringsforhandlinger på samtlige avtaler – men da uten streikerett for forbundene.

– Vi tar vedtaket fra LO til etterretning. Uansett hvilken oppgjørsform som blir resultatet, vil bedriftenes interesser bli ivaretatt, forsikrer Nina Melsom, direktør for arbeidsliv i NHO.

[Alt om oppgjøret 2018](#)

LO-leder Hans-Christian Gabrielsen LO ønsker at lønnsoppgjøret 2018 blir et samordnet oppgjør. Her LO-leder Hans-Christian Gabrielsen på talerstolen under LOs representantskap. Foto: Sissel M. Rasmussen/LO Media

Anne Jensen er bransjedirektør
E-post: aje@nhosh.no
Telefon: 952 56 094

16. mars: [Speeddate på Oslo Met](#)
12. april: [Rekrutteringsdag Ringer i vannet](#)
18-20 april: [NFSR årskonferanse 2018](#)
31. mai – 3 juni: [Medlemstur til Budapest](#)